

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
KOMPENSACIJŲ UŽ VALSTYBĖS IŠPERKAMĄ NEKILNOJAMĄJĮ TURĄ DYDŽIO,
ŠALTINIŲ, MOKĖJIMO TERMINŲ BEI TVARKOS, TAIP PAT VALSTYBĖS GARANTIJŲ
IR LENGVATŲ, NUMATYTŲ PILIEČIŲ NUOSAVYBĖS TEISIŲ Į IŠLIKUSĮ
NEKILNOJAMĄJĮ TURĄ ATKŪRIMO ĮSTATYME, ĮSTATYMO NR. VIII-792
8, 9 IR 10 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 8 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 8 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Piniginės kompensacijos už valstybės išperkamą išlikusį nekilnojamąjį turtą išmokamos ir piliečių sąrašai kompensacijoms mokėti sudaromi Vyriausybės nustatyta tvarka. Piliečių sąrašus kompensacijoms už išperkamą žemę, mišką ir vandens telkinius tvirtina Vyriausybės įgaliota institucija. Piliečių sąrašus kompensacijoms už išperkamus ūkinės komercinės paskirties pastatus, gyvenamuosius namus, jų dalis, butus tvirtina savivaldybių savivaldybės merai ar jų įgalioti savivaldybės administracijos direktoriai.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 9 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius savininkams ir nuomininkams, gyvenantiems savininkui (piliečiui, religinei bendruomenei ar bendrijai) grąžintame gyvenamajame name, jo dalyje, bute, privalo išduoti valstybės garantinį dokumentą (toliau – valstybės garantija).“

2. Pakeisti 9 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Piliečiui, religinei bendruomenei ar bendrijai natūra grąžinto gyvenamojo namo, jo dalies ar buto nuomininkai turi teisę tik į vieną iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų garantijų. Savo valią dėl valstybės garantijos pasirinkimo nuomininkai pareiškia raštu per mėnesį nuo savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos direktoriaus pranešimo gavimo dienos. Jeigu nuomininkai per šį laiką nepareiškia savo valios dėl valstybės garantijos pasirinkimo, išduodama šio straipsnio 2 dalies 5 punkte nurodyta garantija.“

3. Pakeisti 9 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius privalo valstybės garantiją išduoti ir sugrąžinto gyvenamojo namo, jo dalies, buto savininkui.“

4. Pakeisti 9 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Valstybės garantija nuomininkui – Vyriausybės nustatytos formos dokumentas, kuriuo valstybė (garantas) įsipareigoja grąžinto namo, jo dalies, buto nuomininkui ir jo šeimos nariams (toliau – garantijos turėtojais) įvykdyti garantiją, nurodytą šio straipsnio 2 dalyje, garantijos turėtojais įsipareigoja, kai bus įvykdyta garantija, patuštinti turėtas gyvenamąsias ir kitas patalpas per šio straipsnio 12 dalyje nustatytą laiką. Valstybės garantijoje nuomininkui ir jo šeimos nariams turi būti nurodyta: valstybės garantijos išdavimo vieta, data, numeris, sprendimą atkurti nuosavybės teises priėmusi institucija, sprendimo data ir numeris, nuomojamų gyvenamųjų patalpų adresas ir jų rinkos vertė, garantas, garantijos turėtojas (turėtojai) ir jo (jų) asmens kodas (kodai), viena iš šio straipsnio 2 dalyje nurodytų

garantijų ir šio straipsnio 11 dalyje nurodyta įvykdymo data, garantijos turėtojų išipareigojimas, kai bus įvykdyta garantija, patuštinti turimas gyvenamąsias ir kitas patalpas, taip pat nurodoma, kad valstybės garantija pasibaigia perleidus iš jos atsirandančią reikalavimo teisę, ją pasirašiusio asmens vardas, pavardė, pareigos. Šią garantiją pasirašo garantijos turėtojai – nuomininkas ir jo šeimos nariai. Jeigu nuomininkas ir jo šeimos nariai nepasirašo arba atsisako pasirašyti valstybės garantiją, savivaldybės meras arba jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius valstybės garantijos dokumente įrašo atitinkamą žymą ir pasirašo.“

5. Pakeisti 9 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Garantijos turėtojai turi teisę reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, perleisti kitiems asmenims. Garantijos turėtojai su reikalavimo teisės, atsirandančios iš valstybės garantijos, perleidimo sutartimi perduoda ir dokumentus, patvirtinančius reikalavimo teisę. Teisė į valstybės garantijoje numatytus valstybės išipareigojimus, kurie buvo suteikti garantijos turėtojui, gyvenančiam savininkams grąžintuose gyvenamuosiuose namuose, jų dalyse, butuose, asmeniui, įgijusiam reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, įgyvendinama pagal šio įstatymo 9 straipsnio 11 dalį, kai valstybės garantiją išdavusiai savivaldybei asmuo, įgijęs reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, pateikia nuomininko reikalavimo teisės, atsirandančios iš valstybės garantijos, perleidimo sutarties kopiją. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius, išdavęs valstybės garantiją, valstybės garantijos perleidimo sutarties kopijos pagrindu patikslina valstybės garantiją įrašydamas naujo garantijos turėtojo (asmens, įgijusio reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos) duomenis. Valstybės garantija garantijos turėtojui, perleidusiam reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, laikoma pasibaigusia nuo reikalavimo teisės, atsirandančios iš valstybės garantijos, perleidimo. Nuomininkas, perleidęs reikalavimo teisę, atsirandančią iš valstybės garantijos, privalo per 2 mėnesius išsikelti iš turėtų gyvenamųjų ir kitų patalpų. Neišsikėlusieji iš jų iškeldinami teismo tvarka ir kita gyvenamoji patalpa jiems nesuteikiama.“

6. Pakeisti 9 straipsnio 12 dalį ir ją išdėstyti taip:

„12. Įvykdžius valstybės garantiją, jos galiojimas baigiasi.. Pasibaigus valstybės garantijai, šio straipsnio 2 dalies 1, 2, 3, 5, 6 punktuose nurodytų garantijų turėtojai per 4 mėnesius, šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nurodytos garantijos turėtojas, įsigyjantis gyvenamąsias patalpas statomame name, – per 6 mėnesius privalo patuštinti turėtas gyvenamąsias ir kitas patalpas. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodytos garantijos turėtojai per 2 metus privalo patuštinti turėtas gyvenamąsias ir kitas patalpas. Nuomininkai, neįvykdę šios sąlygos, iškeldinami iš turėtų gyvenamųjų patalpų vadovaujantis Civilinio kodekso 6.613 straipsniu. Kai sugrąžinto gyvenamojo namo, jo dalies ar buto nuomininkai patuština turėtas gyvenamąsias ir kitas patalpas arba nuomininkai iškeldinami iš jų, savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius privalo šias patalpas per vieną mėnesį Vyriausybės nustatyta tvarka perduoti šio gyvenamojo namo, jo dalies ar buto savininkui (savininkams).“

7. Pakeisti 9 straipsnio 13 dalį ir ją išdėstyti taip:

„13. Valstybės garantija savininkui laikoma įvykdyta nuo gyvenamojo namo, jo dalies, buto perdavimo savininkui ir perdavimo–priėmimo akto pasirašymo. Perdavimo–priėmimo aktą pasirašo savininkas (savininkai) ir garantiją išdavęs savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Piliiečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą įstatymo 4 straipsnio 8 dalyje nurodytiems piliečiams siūlomo lygiaverčio turėtajam žemės sklypo plotas gali būti iki 30 arba iki 100 procentų padidintas Vyriausybės nustatyta tvarka Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimu.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Lietuvos Respublikos piliečiams 1918–1920 m. nepriklausomybės kovų kariams savanoriams, pasipriešinimo (rezistencijos) dalyviams, politiniams kaliniams, tremtiniais ir Vyčio Kryžiaus ordinu apdovanotiems asmenims, jų sutuoktiniams, tėvams (įtėviams), vaikams (įvaikiams), kuriems atkurtos arba atkuriamos nuosavybės teisės į žemę, priskirtą valstybės išperkamai žemei ir naudojamą asmeniniam arba valstiečių ūkiui, tarnybinėms daloms, Vyriausybės įgaliotos institucijos sprendimu atlyginimo dydis pinigais padidinamas 15 procentų.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2024 m. sausio 1 d.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybė iki 2023 m. spalio 1 d. priima nutarimą, suteikiantį reikiamus įgaliojimus įstaigoms ir (ar) institucijoms pagal kompetenciją atlikti atitinkamus šiame įstatyme Vyriausybės įgaliotai institucijai priskirtus veiksmus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas